

Formació

PERSONES REFUGIADES DE PALESTINA I PERIODISME DE PAU. COM INFORMAR DES D'UN ENFOCAMENT DE GÈNERE I DRETS HUMANS

GUIA DIDÀTICA

Estimat/da alumne/a:

L'objectiu d'aquest document és facilitar-te el seguiment de la formació i donar-te informació sobre com està organitzada.

1. INTRODUCCIÓ

Els conflictes i les crisis humanitàries afecten de manera diferenciada a homes i dones, normalment en detriment d'aquestes i de la seva participació social, política i econòmica. En moltes ocasions, s'observa que els mitjans de comunicació ofereixen una representació parcial i estereotipada dels conflictes i les crisis humanitàries, una coberta a vegades molt centrada en xifres i en la descripció d'esdeveniments històrics i episodis de violència d'alta intensitat, que no permeten conèixer de primera mà l'impacte d'aquestes situacions en les persones i, en particular, en les dones.

En el context del conflicte palestí-israelià i la crisi humanitària derivada dels més de 50 anys d'ocupació israeliana del territori Palestí ocupat (tPo) i dels més de 10 anys de bloqueig a la franja de Gaza, l'imaginari sobre les dones palestines està basat en les percepcions culturals promogudes per diferents agents socialitzadors com els mitjans de comunicació, les quals tendeixen a ser generalitzadores, esbiaixades i inexactes. Aquest imaginari també està travessat per uns estereotips de gènere que porten a mostrar a les dones com persones passives, víctimes i en situades en un segon pla: filles, mares o part d'un grup homogeni de persones afectades pel conflicte.

Tenint en compte la importància dels mitjans de comunicació com agents socialitzadors de coneixement, formadors d'opinió i constructors d'imaginar col·lectiu i individual de la ciutadania, UNRWA Catalunya, juntament amb l'entitat LolaMora, aposta, a través d'aquesta formació, per fomentar un tractament de la informació sobre contextos humanitaris i de conflicte des d'un Enfoque de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH), que contribueixi a desmuntar estereotips, visibilitzi històries silenciades i transmeti a la ciutadania una visió emancipadora i no estereotipada de les dones, en particular de les dones refugiades de Palestina¹.

¹ UNRWA Euskadi (Ed.). Ruta M. Guía para Periodistas. Cómo informar de conflictos y situaciones humanitarias con enfoque de género desde el caso del territorio Palestino ocupado. Bilbao, 2017.

2. OBJETIUS I METODOLOGIA DE LA FORMACIÓ

L'objectiu general de la formació és fomentar l'adquisició de coneixements i habilitats sobre com transversalitzar l'EGiBDH en les cobertures mediàtiques de crisis humanitàries, conflictes i situacions de refugi que ajudin a generar en la ciutadania consciència crítica, solidaritat i mobilització per la protecció dels DDHH de la població refugiada de Palestina.

Els objectius específics de la formació són:

- Augmentar i reforçar, des d'un sentit crític, el coneixement i la consciència entorn els DDHH, l'Agenda 2030-ODS i l'equitat de gènere.
- Apropar la realitat de la població refugiada de Palestina, des del seu context història i la seva situació humanitària actual.
- Desgranar què és l'EGiBDH i comprendre què aporta en la seva intersecció amb la comunicació i el periodisme de pau.
- Aprendre a analitzar i cobrir crisis humanitàries i de refugi des d'un EGiBDH i l'estudi de cas de la situació de la població refugiada de Palestina.

La metodologia de les sessions de formació serà dialògica, reflexiva i pràctica. Es plantejaran sessions de treball que combinaran classes magistrals amb exercicis pràctics a l'aula. Entre els exercicis pràctics es plantejaran: dilemes, lectures amb debat, exercicis periodístics, etc.

El material pedagògic de referència serà la [Ruta M. Guia para Periodistas. Cómo informar de conflictos y situaciones humanitarias con enfoque de género desde el caso del territorio Palestino ocupado](#) publicada per UNWA Euskadi.

Al finalitzar la formació, i amb l'objectiu de posar en pràctica els coneixements i habilitats adquirides, se't proposarà crear una peça periodística. A l'apartat 4 d'aquesta guia trobaràs tota la informació al respecte.

3. LLOC, CALENDARI I HORARI

La formació tindrà lloc al Col·legi de Periodistes de Catalunya.

La formació tindrà una durada total de 6 hores, dividides en 2 sessions de 3 hores cada una d'elles. El calendari i l'horari de la formació serà el següent:

- Dimarts 04/feb de 15 a 18h
- Dimecres 05/feb de 15 a 18h

4. ESTRUCTURA I CONTINGUTS

L'**estructura** i els **continguts** de les sessions serà la següent:

Sessió 1:

Què és el periodisme de pau? Què significa informar amb enfocament de gènere? Com s'informa sobre conflictes, violència i crisis humanitàries amb enfocament de gènere?

Agenda 2030 – ODS, població refugiada de Palestina i responsabilitat des del periodisme de pau i amb perspectiva de gènere.

Sessió 2:

Marcs, narratives i històries per una cobertura des de l'enfocament de gènere de conflictes, violència i crisis humanitàries. Cura del llenguatge textual i visual.

5. EXERCICI PRÀCTIC

Tal i com s'ha apuntat anteriorment, al finalitzar la formació se't proposarà que, amb tots els coneixements i habilitats adquirides, produeixis una peça periodística entorn a la temàtica de l'Agenda 2030, els ODS, l'equitat de gènere, la realitat de les persones refugiades de Palestina i/o el periodisme de pau, des d'un EGiBDH. Al llarg de la formació, se't donaran les indicacions i els recursos necessaris.

En relació amb el format, la peça podrà ser una foto, un article escrit (800-1.000 paraules), un vídeo o una peça sonora (durada màxima 3-5 minuts). En relació al gènere periodístic, les peces podran ser una entrevista, una crònica, un article o un (foto)reportatge.

Cada peça creada haurà de tenir un títol, un subtítol i caldrà que hi consti l'autoria (nom i cognoms) i un pseudònim.

L'entrega de les peces s'haurà de realitzar 15 dies després de la finalització de la formació. L'entrega es realitzarà via correu electrònic a la direcció: catalunya@unrwa.es.

Una vegada rebudes totes les peces, l'equip d'UNRWA Catalunya prepararà un dossier amb totes elles, per les quals només apareixerà el pseudònim dels/les autores. UNRWA Catalunya enviarà aquest dossier al Comitè Avaluador, integrat per professional del Col·legi de Periodistes de Catalunya, professorat de periodisme i comunicació de la UB i la UAB i per l'equip pedagògic del projecte, format per professionals de LolaMora i UNRWA Catalunya. Totes les peces creades seran llegides i valorades per aquest Comitè, el qual serà l'encarregat de seleccionar les que seran publicades a la Revista digital *La voz de los ODS*, publicada per UNRWA Espanya.

Entre totes les peces presentades, es seleccionaran aquelles de major qualitat, que responguin a la temàtica del curs (Agenda 2030, ODS, equitat de gènere, persones refugiades de Palestina i/o periodisme de pau) i que siguin elaborades des d'un EGiBDH. També es valorarà la creativitat i l'originalitat. Es descartaran i, per tant, no seran susceptibles de publicació, aquelles peces presentades amb continguts de ficció o fets no reals, contraris a les temàtiques i als enfocaments plantejats, que reflecteixin continguts

que incitin a la violència, mostrin actituds discriminatòries i sexistes i que atemptin contra la integritat de les persones.

La decisió del Comitè Avaluador serà pública durant el mes d'abril 2020. La selecció de les peces guanyadores serà a discreció absoluta del Comitè Avaluador i la seva decisió serà definitiva i inapel·lable. La comunicació de la resolució del Comitè es realitzarà a través d'un mail informatiu a les persones guanyadores. Amb aquest mail, UNRWA Catalunya enviarà un document de sessió de drets de propietat intel·lectual que caldrà que es firmi i es retorni amb la major brevetat possible. No es podrà publicar cap peça per la qual no es disposi d'aquest document firmat per l'autor/a.

La revista *La voz de los ODS* amb les peces de l'alumnat de la formació es publicarà en format digital durant el mes d'abril o maig de 2020.

6. CONTACTE AMB L'EQUIP FORMATIU

Tant durant com després de la formació, l'equip formatiu estarà a la teva disposició. Per qualsevol dubte o pregunta, en particular en relació a la creació de la peça periodística, ens podràs contactar en aquests correus electrònics: catalunya@unrwa.es i loloraproducciones@gmail.com.

7. LECTURES PREPARATÒRIES I BIBLIOGRAFIA

UNRWA Euskadi (Ed.). Ruta M. Guía para Periodistas. Cómo informar de conflictos y situaciones humanitarias con enfoque de género desde el caso del territorio Palestino ocupado. Bilbao, 2017.
https://www.tejiendoredesdemujeres.org/index.php?option=com_content&view=article&id=89&Itemid=472&lang=es

UNRWA España. Situación humanitaria en el territorio palestino ocupado (tPo). Un análisis de género y derechos humanos. Valencia, 2018.
<https://escuelasporlapaz.es/recursos-pedagogicos>

UNRWA España. Aproximación histórica al conflicto palestino-israelí. Valencia, 2018.
<https://escuelasporlapaz.es/recursos-pedagogicos>

UNRWA Euskadi (Ed.). Genealogía feminista palestina: Historias de mujeres desde la diversidad. Bilbao, 2017.
<https://escuelasporlapaz.es/recursos-pedagogicos>

Informe sobre el estado de las mujeres en el mundo 2017-2018 (ONU):
<https://www.unwomen.org/-/media/annual%20report/attachments/sections/library/un-women-annual-report-2017-2018-es.pdf?la=es&vs=458>

Informe sobre la situación actual y cumplimiento de los ODS (2018):
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/progress-report/>

Infografías sobre la situación de las mujeres en el mundo actualmente:

<https://www.unwomen.org/es/digital-library/multimedia/2015/9/infographic-gender-equality-where-are-we-today>

Infografía sobre la mujeres y consolidación de la paz:

<https://www.unwomen.org/es/digital-library/multimedia/2018/10/infographic-womens-meaningful-participation-builds-peace>